

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2011 m. birželio 15d. įsakymu Nr. IV-446
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. kovo 29 d. įsakymo
Nr. IV-510 redakcija)

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS KETVIRTOJI

(nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos sudarytojo pavadinimas kilmininko linksniu)

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBA A K T A S

2025-07-16 Nr. KPD-VL-496/1

data

Vilnius

vieta

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba (toliau – Taryba) s u d a r y t a
**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2025-02-14 įsakymu
Nr. Į-36**

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris)

Taryba, s u s i d e d a n t i i š
pirmininko (-ės) Aleksiejaus Luchtano ir narių:
(vardas ir pavardė kilmininko linksniu)

**Algimanto Merkevičiaus, Gedimino Petrausko, Povilo Blaževičiaus, Lino Girlevičiaus, Ievos
Masiulienės,**

(vardai ir pavardės kilmininko linksniu, asmenis nurodyti per kablelį)

v a d o v a u d a m a s i Tarybos nuostatais, patvirtintais

**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2019-10-17 įsakymu
Nr. Į-279**

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris, dokumentus nurodyti per kablelį)

n u s t a t o, kad:

1. Nekilnojamoji kultūros vertybė (toliau – vertybė) registruojama Kultūros vertybių registre
(toliau – Registras) kaip:

- ☒ pavienis kultūros paveldo objektas (toliau – objektas)
☐ kompleksinis objektas (toliau – kompleksas),
kurį sudarantys objektai registruojami savarankiškai
☐ kultūros paveldo vietovė (toliau – vietovė)

pažymėti tik vieną

2. Pavienis objektas yra: ☒ vieta ☐ statinys ☐ kitas nekilnojamasis
daiktas

(pažymėti tik vieną)

3. Komplexo dalys:

(kompleksą sudarantys objektai, jų kodai, priedo Nr.; objektus nurodyti per kabliataškį)

4. Vertybei suteikiamas pavadinimas su vardu ar vardais:

Kernavės, Kriveikiškio dvarvietė

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

5. Vertybei suteikiamas pavadinimas:

dvarvietė

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

6. Vertybė yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adresą objektą:

(gatvės pavadinimas ir jos tipas) (g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)	(pastato) (Nr.)	(korpuso) (Nr.)
Kernavė (mstl.) (gyvenamoji vietovė ir jos tipas) (vs., k., gelež. st., mstl., m.)	Kernavės sen. (seniūnija)	Širvintų rajono sav. (savivaldybė ir jos tipas) (r., m., sav.)

7. Vertybės (XVI a. II p. – XVIII a.;) vertingosios savybės yra:

7.1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - **XVIII a. vid. - XVIII a. II pusės statinio liekanos** (2023-2024 m. archeologinių tyrimų metu iš istorinių šaltinių žinomo maždaug 26-28 m ilgio ir apie 14 m pločio ponų namo vietoje fiksuotas XVIII a. II pusės PR-ŠV kryptimi orientuoto, apie 0,5 m pločio ir 0,6 m aukščio iš natūralių ir viršutinėje dalyje skaldytų akmenų krauto pamato fragmentas, kurio ŠR pusėje aptiktas ankstyvesnio XVIII a. vid. datuojamo maždaug 7,8 m ilgio pamato fragmentas, formuotas iš trijų viena virš kitos suguldytų plytų, rištų skiediniu eilės, be šių pamatų buvusio namo vietoje atidengta XVIII a. vid. - 2 pusės krosnies pamato mūryto iš raudonų ir gelsvų plytų bei akmenų, rištų balkšvu skiediniu dalis su jos PR pusėje esančia molio asla, bei ŠR pusėje išlikusia apie 1,85 m ilgio ir 0,8 m aukščio akmenų sienute, taip pat surastas XIX a. antros pusės 2x2,4 m dydžio iki 1,55 m aukščio cilindrinis skliautu dengtas plytų mūro rūsys, stipriai apardyti akmenų su skiedinio likučiais pamato fragmentas, XX a. pr. plūkto molio asla; -; žr. Nr. 15.4 brėž. 7, p. 71; 2025 m.);

7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **reljefas** (Neries dešinio kranto aukštutinės terasos kraštas, kurį iš PV supa Neries slėnis, iš PR - jo raguva, o ŠR, Š ir ŠV pusėse toliau tęsiasi aukštuma; teritorija apardyta ariant, kasant duobes, tiesinat komunikacijas, 1992, 2001, 2011, 2013, 2023 ir 2024 m. archeologinių tyrimų metu teritorijoje ištirtas bendras virš 338 kv. m dydžio plotas, 2021 ir 2024 m. atlikti dalies teritorijos žvalgymai magnetometru ir georadaru, šiuo metu teritorijos ŠR dalyje stovi XX a. pab. statyti poilsiniai nameliai, centrinėje dalyje išliko kelis kartus perstatyto ponų namo dalis, ši dalis apaugusi pavieniais medžiais ir krūmais, likusi dirvonuoja; TRP; FF Nr. 1-9; 2013 m. ir 2025 m.); **kultūrinis sluoksnis** (tamsios ar pilkos žemės kultūrinis sluoksnis su čia stovėjusių pastatų liekanomis, įvairiomis įgilintomis struktūromis ir archeologiniais dirbiniais; kultūrinis sluoksnis apardytas įvairių žemės judinimo darbų metu, 1992 m. archeologinių tyrimų metu teritorijos Š dalyje aptikti XIX-XX a. pastato akmeninių pamatų fragmentai, taip pat sudegusio XVII a. medinio pastato su plūkto molio asla liekanos, surinkta XVI a. pab. - XVIII a. pr. plokštinių bei dubeninių koklių kolekcija, 2001 m. žvalgymų metu teritorijos ŠR krašte fiksuotas kultūrinis sluoksnis, aptikta pavienių XVI-XIX a. radinių, 2023 m. tyrimų, centrinėje teritorijos dalyje metu atidengti XVIII-XIX a. ponų namo pamatai bei sienų fragmentai, fiksuotas XIX a. mūrinis skliautinis rūsys, taip pat aptikta pavienių XIII-XIV a. datuojamų apžiestos keramikos šukių, bei 4 sidabrinių lietuviškų ilgųjų lobis, 2024 m. tyrimų metu centrinėje dalyje fiksuoti XVIII-XX a. pastatų fragmentai, molio asla, krosnies padas, V dalyje - ūkinės XVIII a. duobės, 2021 ir 2024 m. geofizikinių tyrimų metu teritorijoje identifikuotos 7 spėjamų pastatų vietos, nemažai įvairių ūkinių duobių; -; 2013 m. ir 2025 m.);

7.4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - **objektas patenka į Kernavės valstybinio**

kultūrinio rezervato ir Kernavės archeologinės vietovės - u.k. 37320 teritorijas, R, PR pusėse ribojasi su Kernavės, Kriveikiškio kapinyno - u.k. 24571 ir Kriveikiškio kaimavietės - u.k. 24572, PV - Kernavės senojo miesto archeologinės vietovės, vad. Žemutiniu miestu - u.k. 24567, Š-ŠV - Kernavės senojo miesto archeologinės vietovės II - u.k. 24568 teritorijomis (-; -; TRP; 2025 m.);

7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius, kurie susiję su objektais ar vietovėmis - **remiantis istoriniais šaltiniais išskiriami trys Kernavės dvaro raidos etapai. Pirmasis XIV a. pab. - XVI a. vid. žinomas tik iš atskirų dvaro valdytojų paminėjimų rašytiniuose šaltiniuose, tačiau tiksli dvaro vieta šiuo metu lieka neidentifikuota. Antruoju laikotarpiu XVI a. antroje pusė - XVIII a. pab. dvaras lokalizuojamas dabartinėje vietoje, nurodoma, jog 1561 m. dvaras Žygimanto Augusto įkeistas Trakų tijūnui Petru Oborskiui, 1566-1578 m. - Laurynui Ivanovičiui. Vėliau dvaro valdytojai keitėsi ne kartą, kol XVII a. 9 dešimtmetyje pateko dvarininkų Bialozarų giminei, valdžiusiai iki XVIII a. 7 deš. Prieš Kernavei patenkant į Rusijos imperijos sudėtį dvarą kurį laikė dar valdė Skarbekų Vaziškių giminė. Paskutinis dvaro raidos etapas apibrėžiamas XVIII a. pab. - XIX a. 7 deš. 1808 m. jau nugyvento dvaro valdytoju tapo Popovas, vėliau Bielinskiai, o paskutiniuoju dvaro valdytoju laikoma Švedavičių giminė (-; -; žr. Nr. 15.1, 15.5; 2025 m.);**

(apibūdinimas, būklė, nuoroda į pridedamą fikzaciją, aprašymo data; nurodyti per kabliataškį)

(Tarybos akto, kuriuo anksčiau nustatytos vertingosios savybės ir apibrėžtos teritorijos ribos, data ir Nr. *)

8. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, yra kultūros paveldo statinio vertingosios savybės:

(kilnojamosios kultūros vertybės, jų kodai; nurodyti per kablelį)

9. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje yra:

9.1. Pavienio objekto teritorijoje yra:

(pavienio objekto teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.2. Komplekso teritorijoje yra:

(komplekso teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.3. Vietovėje yra:

(į vietovę įeinančios vertybės, jų kodai; vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

10. Vertybės vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☒ Archeologinis	☒ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus

☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Istorinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Memorialinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Dailės	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kraštovaizdžio			
(galima pažymėti kelis)	(galima pažymėti kelis)	(pažymėti kiekvienam pobūdžiui tik vieną)	

11. Pavienio ar kompleksinio objekto, ar vietovės reikšmingumo lygmuo yra:

☒ nacionalinis ☐ regioninis ☐ vietinis

(pažymėti tik vieną)

12. Vertybės apibrėžtos teritorijos:

12.1. ribos yra:

Taško Nr., Atkarpa	Būdas	Tikslumas (cm)	Y (ordinatė)	X (abscisė)	Geokodas	Aprašymas
1	K	20	554939,96	6083237,12	kv2	
1-2	-	-	-	-		
2	K	20	555005,64	6083187,99	kv2	
2-3	-	-	-	-		
3	K	20	555007,36	6083187,03	kv2	
3-4	-	-	-	-		
4	K	20	555015,06	6083182,71	kv2	
4-5	-	-	-	-		

5	K	20	555057,01	6083153,95	kv2	
5-6	-	-	-	-		
6	K	20	555058,94	6083152,44	kv2	
6-7	-	-	-	-		
7	K	20	555059,58	6083151,93	kv2	
7-8	-	-	-	-		
8	K	20	555079,43	6083136,37	kv2	
8-9	-	-	-	-		
9	K	20	555075,66	6083131,49	kv2	
9-10	-	-	-	-		
10	K	20	555130,88	6083094,16	kv2	
10-11	-	-	-	-		
11	K	20	555137,46	6083061,93	kv2	
11-12	-	-	-	-		
12	K	20	555045,70	6082993,14	kv2	
12-13	-	-	-	-		
13	K	20	554985,86	6082917,65	kv2	
13-14	-	-	-	-		
14	K	20	554905,91	6083001,88	kv2	
14-15	-	-	-	-		
15	K	20	554877,50	6083022,22	kv2	
15-16	-	-	-	-		
16	K	20	554849,36	6083045,07	kv2	
16-17	-	-	-	-		
17	K	20	554831,55	6083056,24	kv2	
17-18	-	-	-	-		
18	K	20	554824,66	6083085,04	kv2	
18-19	-	-	-	-		
19	K	20	554939,96	6083237,12	kv2	
19-1	-	-	-	-		

12.2. plotas yra:

51515,00 kv. m

13. Vertybės apibrėžta apsaugos zona:

13.1. nustatytas**:

[] apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis

[] vizualinės apsaugos pozonis

(pažymėti galima abu arba tik vieną)

13.2. apsaugos nuo fizinio poveikio pozonio:

13.2.1. ribos yra:

13.2.2. plotas yra:

0 kv. m

13.3. vizualinės apsaugos pozonio

13.3.1. ribos yra:

13.3.2. plotas yra:

0 kv. m

13.4. apsaugos zonos plotas yra:

0 kv. m

13.5. [x] nustatyta, kad apsaugos zona nereikalinga***.

14. Lietuvos Respublikos kultūros ministras, Dėl pripažinimo valstybės saugomu , Įsakymas, 2005-04-29, Nr. IV-190

(sprendimas, kuriuo objektas ar vietovė paskelbti ar inicijuoti skelbti saugomais****)

15. Šaltiniai ir literatūra (archyvinė medžiaga, tyrimų ataskaitos, publikacijos ir kt.):

15.1. BALTRAMIEJŪNAITĖ, Dovilė. Išnykusio valstybinio Kernavės dvaro istorijos fragmentai. Kultūros paminklai. Vilnius, 2020, t. 24, p. 94-106.

15.2. BALTRAMIEJŪNAITĖ, Dovilė. Kernavės Kriveikiškio dvarvietė. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2023 metais. Vilnius, 2024, p. 154-157.

15.3. BALTRAMIEJŪNAITĖ, Dovilė. Kernavės-Kriveikiškio dvarvietės (24573), Kernavės archeologinės vietovės (37320), sklypo Kriveikiškių g. 15 (Širvintų r. sav., Kernavės sen., Kernavės mstl.) detaliųjų archeologinių tyrimų 2023 m. ataskaita. Vilnius, 2024. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b. 11275.

15.4. BALTRAMIEJŪNAITĖ, Dovilė. Kernavės-Kriveikiškio dvarvietės (24573), Kernavės archeologinės vietovės (37320), sklypo Kriveikiškių g. 15 (Širvintų r. sav., Kernavės sen., Kernavės mstl.) detaliųjų, žvalgomųjų archeologinių tyrimų ir archeologinių žvalgymų 2024 m. ataskaita. Vilnius, 2025.

15.5. BALTRAMIEJŪNAITĖ, Dovilė; KRAUJELIS, Ramojus; ir VENGALIS, Rokas. (Ne)atskleista Kernavės, Kriveikiškio dvarvietės istorija. Lietuvos muziejų rinkiniai. XXVII mokslinė konferencija. Dvarų kultūrinis paveldas Lietuvos muziejuose. Tyrimai, naujos ir galimybės. Vilnius, 2024, Nr. 23, p. 37-48.

15.6. JANKAUSKAS, A. Kernavės (Kriveikiškių) dvarvietės archeologinių tyrinėjimų 1992 metais. ataskaita. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b. 2580.

15.7. Kultūros vertybės pagrindinis dosjė: A1481, Kernavės, Kriveikiškio dvarvietė. Vilnius, 1999. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Paveldosaugos biblioteka.

15.8. KUZMICKAS, Algis; PRANCKĖNAITĖ, Elena. 2016. Kernavės senojo miesto vietos II (24568), valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato buferinės apsaugos zonos (Kernavės miestelis, Širvintų r.) 2011, 2013 m. detaliųjų, žvalgomųjų archeologinių tyrimų ir archeologinių žvalgymų ataskaita. Vilnius, 2016. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b.7727, p. 49.

15.9. KUZMICKAS, Algis; ZALEPŪGIENĖ, Aušra; ir PRANCKĖNAITĖ, Elena. Tyrinėjimai Kernavėje. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2011 metais. Vilnius, 2013, p.

389(389-392).

15.10. LUCHTANAS, Aleksiejus; ir VĖLIUS, Gintautas. Archeologinių tyrinėjimų Kernavėje istorija. Musninkai, Kernavė, Čiobiškis. Vilnius, 2005, p. 49(43-51).

15.11. PILKAUSKAS, Mindaugas. 2021. Kernavės archeologinės vietovės (37320) (Širvintų r. sav., Kernavės sen., Kernavės mstl.) archeologinių žvalgymų 2021 m. ataskaita. Vilnius, 2021. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b. 11018

15.12. PILKAUSKAS, Mindaugas; VENGALIS, Rokas; ir VĖLIUS, Gintautas. Žvalgymai Kernavėje. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2021 metais. Vilnius, 2022, p. 529(527-530).

15.13. PRANCKĖNAITĖ, Elena; ZALEPŪGIENĖ, Aušra. Tyrimai Kernavėje. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2013 metais. Vilnius, 2014, p. 306-307(303-309).

15.14. VĖLIUS, Gintautas. Kernavės dvarvietė. Širvintų rajonas. 2001 metų archeologinių žvalgymų ataskaita. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Paveldosaugos biblioteka, f. 39, ap. 1, b. 904.

16. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas administraciniam teismui.

Taryba šiuo a k t u

☐ n u t a r i a, jog vertybei reikalinga teisinė apsauga.

☒ n u t a r i a, jog turi būti patikslinti Registre registruotos vertybės duomenys

24573

(kodas)

☐ n u t a r i a, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona

(kodas)

☐ n u t a r i a, jog vertybei apsauga netaikoma

PRIDEDAMA:

1. Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas ir ribų pokyčių brėžinys, 2 lapai.
2. Kadastro žemėlapių ištrauka ir Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas, 17 lapų.
3. Fotofiksacija (9 nuotraukos), 9 lapai.
4. 1998 m. planas, 2 lapai.

Pirmininkas

Aleksiejus Luchtanas

PASTABOS

* Pildoma, kai Taryba nutaria, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona

** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ribos nustatomos paskelbtam ar inicijuotam skelbti saugomu objektui. Jeigu objektas inicijuotas skelbti saugomu, nustatytos apsaugos zonos ribos įsigalioja objektą paskelbus saugomu

*** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir jos pozonių ribos nenustatomos, jei jis yra draustinyje ar rezervate, taip pat nepaskelbtam saugomu ar neinicijuotam skelbti saugomu objektui bei Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nustatytais atvejais

**** Pildoma, kai kultūros paveldo objektas ar vietovė yra paskelbti saugomais ar inicijuoti skelbti saugomais